

מיזם ההתנדבות הישראלי הבין מגזרי

פורום אסדרה וחקיקה- מפגש שישי 12.11.14

השתתפו:

עו"ד דן אורן - יו"ר הפורום
רונית בר – מנהלת המיזם
עו"ד איריס פינקלשטיין - מ"מ רכזת הפורום
עו"ד רון אשכנזי- משרד הרווחה והשירותים החברתיים
רחל כהן - המוסד לביטוח לאומי
עו"ד גליה שמילוביץ גרינגרד- שמילוביץ גרינגרד פורשטט, עורכות דין
נעמי גולדברג - רגב- עמותת פעמונים
ג'מאל אלקרינאוי - השחר החדש
עו"ד דניאלה גז - שלטון המקומי, עיריית קריית אונו
רמי סטויצקי - חברת B4C

התנצלו:

ארנון פוקס - המועצה הלאומית להתנדבות
אורי יפה - שלטון המקומי, עיריית תל אביב
עו"ד שירה אוחיון – משרד האוצר
מיכל זימלר- קרן IVN
סיגל הורנפלד- חברת אי.די.איי (ביטוח ישיר)
תמר פלד אמיר- משרד ראש הממשלה
ד"ר ניסן לימור - המרכז האקדמי אור יהודה, פורום ון-ליר למגזר השלישי
מיכל מנקס - מרכז השלטון מקומי בישראל
אריה רוגל- מנהיגות אזרחית

א. דברי פתיחה ועדכונים – רונית בר, מנהלת המיזם ויו"ר הפורום, עו"ד דן אורן:

- עדכון כללי במתרחש במיזם ובפעילות חמשת הפורומים האחרים, כיווני הפעולה וההמשך לעתיד.
- ביום 2.12.14 עתידה להתקיים פגישת הוועד המנהל של המיזם במסגרתה יוצגו בפניו הפעולות וההחלטות שהתקבלו בכל ששת הפורומים של המיזם, ובכלל זה ההחלטות שהתקבלו בפורום זה. תפקידו של הוועד המנהל לבחון ולאשר את כיווני הפעולה המוצעים על ידי הפורומים השונים ולאשר את תכנית העבודה המוצעת להמשך.
- כזכור, ביום 7.7.14 התקיים כנס המיזם הארצי בו הציבור הרחב התבקש לבחון את התכנית האסטרטגית המוצעת על ידי הפורומים. במהלך הכנס ולאחריו הושמעו על ידי הציבור הרחב תובנות והערות ביחס לתכנית המוצעת על ידי פורום זה. מטרתה של ישיבה זו לבחון את הערות הציבור כאמור, לתת עליהן את הדעת, להשוות בין לבין המלצות הפורום ולהחליט האם וכיצד לשלב בתכנית האסטרטגית אשר תוגש לוועד המנהל ביום 2.12.14.

ב. דיון – בחינת תובנות הציבור הרחב בעניין התכנית האסטרטגית שהוצעה בפורום זה:

- פורום זה סימן שלושה צירי פעולה מרכזיים לקידום ו/או שינוי החקיקה והאסדרה בתחום: זכויות וחובות מתנדבים וארגונים המפעילים מתנדבים, ביטוח מתנדבים ומיסוי ותמיכה כספית. הפורום בחן את תובנות והערות הציבור כפי שהובאו בכנס שיתוף הציבור בשלושת הנושאים:

זכויות וחובות מתנדבים וארגונים המפעילים מתנדבים

- במסגרת תחום זה, ניכר כי הושמעו במסגרת הליך שיתוף הציבור קולות לכאן ולכאן באשר לשאלה האם להסדיר את הנושא באמצעות חקיקה או שדי להסתפק בקוד פורמאלי, אתי. אכן, לאסדרה חקיקתית יש יתרונות ברורים בכל הנוגע לעיגון הזכויות ומן הצד השני הפורום מסכים באופן עקרוני עם האמירה שהועלתה על ידי הציבור כי הסדרה חקיקתית עלולה לפגוע ברוח ההתנדבותית היא נשמת אפה של ההתנדבות.
- יחד עם זאת הובהר על ידי נציגי הפורום כי הנושא נשקל בכובד ראש במסגרת ישיבות הפורום והפורום עומד על דעתו בכל הנוגע להמלצתו להסדרה חקיקתית. יובהר כי המודל המוצע על ידי חברי הפורום להסדרה חקיקתית יש בו כדי לשמור על האיזון הראוי שבין ההגנה והשמירה על זכויות המתנדבים והארגונים המפעילים מתנדבים לבין החשש של פגיעה ברוח ההתנדבותית.
- בנוסף, בתחום זה עלה על ידי הציבור הנושא של פיתוח "תו תקן". הפורום דן בחשיבות ההצעה לקבוע תקינת איכות בתחום ההתנדבות אך גם בחשש שתקינה עלולה להחליף חקיקה מסודרת. הוחלט על ידי הפורום להתמקד בשלב הראשון בקידום חקיקה בכנסת, בדמות המודל המוצע, שהוא מודל חקיקתית מאוזן ובשלב הבא יהיה ניתן להוסיף ולפתח תקינת איכות.
- עוד עלה על ידי הציבור הצורך בהקמת גוף סטטוטורי שיקדם את נושא ההתנדבות. הפורום ציין כי הוא דן בעבר ביתרונות ובחסרונות שבהקמת גוף סטטוטורי מעין זה, אך יחד עם זאת, כפי שכבר נקבע בעבר על ידי הפורום – גוף סטטוטורי הוא כלי, אמצעי למימוש ועל כן יש לקבל החלטות מעין אלו בוועד המנהל של המיזם. הוחלט כי הנושא יעלה לדיון בישיבת הוועד המנהל הקרובה.

תחום הביטוח

- בתחום זה הפורום שם לו למטרה לבצע הסדרה חקיקתית של נושא ביטוח מתנדבים והסיכונים הכרוכים בהתנדבות. במסגרת מטרה זו, הציב הפורום שני יעדים. האחד, הסדרת נושא ביטוח מתנדבים לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה – 1995 והתקנות אשר הותקנו מכוחו. השני, אסדרת מערכת ביטוח מתנדבים פרטית אשר תכסה את כל הצרכים הסיכונים של המתנדבים והארגונים המפעילים והקולטים מתנדבים והכרוכים התנדבות בקהילה, בתפיסה של מענה ביטוחי המעודד התנדבות. יש לציין כי הפורום עבד באמצעות צוותי משנה וגיבש המלצות קונקרטיים ויישומיות בתחום.
- במהלך הכנס הועלתה הצעה על ידי הציבור להרחיב את מעני הביטוח הלאומי באופן אשר יכלול גם פעילות התנדבותית חד פעמית. הפורום וצוות המשנה אשר עסק בתחום הביטוח עסק בנושא רבות, מתוך מגמה להרחיב ככל הניתן את המענים הניתנים על ידי ביטוח לאומי. יחד עם זאת החליט הפורום, לאחר בחינה מקצועית של הסוגיה, כי אין להרחיב את אחריות הביטוח הלאומי להתנדבות חד פעמית יחידנית ספוראדית וזאת בשל החשש ממדרון חלקלק. הפורום ביקש להזכיר כי התנדבות חד פעמית בשעת חירום וכן התנדבות חד פעמית מוסדרת דרך ארגון או רשות הינם מכוסים במסגרת הביטוח הלאומי ולכן יש מענה, חלקי לפחות, לסוגיית הביטוח של פעולת התנדבות חד פעמית.
- בנוסף הועלתה על ידי הציבור השאיפה לייעל את הליכי הבירוקרטיה בהתנהלות מול הביטוח הלאומי- המודל שהוצע על ידי הפורום נותן מענה לסוגיה זו.
- התקבלה על ידי הפורום ההצעה שהועלתה במסגרת הליך שיתוף הציבור להרחבת ההיערכות של ביטוח לאומי לקבל פניות ובקשות להכרה בארגונים ולאישור גוף ציבורי המוסמך להפנות מתנדבים, ברמה של הסניפים ברשויות המקומיות.
- בעקבות סוגיה שעלתה בפורום בכל הנוגע להיעדר מענים ביטוחיים מצד ביטוח לאומי לתביעות צד ג' אשר נפגעו עקב ובמהלך פעולת ההתנדבות, דן הפורום שוב בנושא, תוך תשומת לב לתקנות אשר כבר מותקנות בנושא אך אינן מופעלות (פיצוי דרך ביטוח לאומי באמצעות ועדות פיצוי אשר מוקמות על ידי שר האוצר).
- הפורום החליט לפעול למען קידום יישום תקנות הביטוח הלאומי (תשלום פיצויים בשל עוולה של מתנדב), תשמ"א-1980 (שהותקנו מכוח סעיף 295 לחוק הביטוח הלאומי), ובכלל זה ממליץ לפעול למינוי הועדה הקבועה בתקנות אשר נועדה לדון במקרים של תביעות צד ג' לפיצוי בגין עוולה שנעשתה בידי מתנדב תוך כדי ועקב פעולת ההתנדבות.

תחום המיסוי

- בתחום המיסוי והתמיכה סבר הפורום כי יש להתמקד בשלושה תחומים: הוצאות עודפות, מס שכר מתנדב ומלכוד טופס 46.
- במסגרת הליך שיתוף הציבור לא נתקבלו הצעות ו/או תובנות קונקרטיים בתחום זה, הוחלט על ידי הפורום כי יש להמליץ על התקנת תקנות שעניינם תמריצים בתחום ההתנדבות, הן לארגונים והן למתנדבים. ניתן לדבר גם על תמיכה וגם על החזרי הוצאות והקלה במיסוי.
- הוצע כי חברי הפורום יגבנו נייר עמדה לסקירת הבעיות בתחום זה, וכן הרעיונות המוצעים לשיפור וקידום הנושא.
- **סיכום הישיבה – עו"ד דן אורן:** אנו נעלה את הדברים שסוכם בישיבה זו על הכתב, ונשלח לכל חברי הפורום להתייחסותם ואישורם.

